

Membranoproliferatieve glomerulonefritis

Andere benaming: mesangiocapillaire (proliferatieve) glomerulonefritis

Soort ziekte

Chronische nierfilterontsteking

Wat is membranoproliferatieve glomerulonefritis

De naam omschrijft de bevindingen, die bij deze vorm van nierfilterontsteking kunnen worden gezien in een nierbiopt.

Het is een vorm van glomerulonefritis (nierfilterontsteking), die op zichzelf staand (idiopathisch) kan voorkomen of kan optreden als onderdeel van een ziekte waar meer organen bij zijn betrokken.

De op zichzelf staande vorm is zeldzaam en wordt vooral bij kinderen en jong volwassenen gezien.

De patholoog kan in het nierbiopt verschillende types onderscheiden, die type I, type II (ook wel dense deposit disease genoemd) en type III worden genoemd. Bij alle types worden zowel afwijkingen aan de basale membraan gezien als toename (proliferatie) van verschillende celtypes, maar vooral mesangiale cellen, in de nierfilters. De veranderingen in de nierfilters worden meestal in gang gezet door het vastlopen en neerslaan van immuuncomplexen in de filterwand. Immune complexen zijn antigeen-antistofverbindingen, vaak met ook nog complementfactoren daarbij betrokken. Samenwerkend als immuuncomplexen verdedigen zij ons tegen infecties en vreemde stoffen (antigenen). De verdedigingscomplexen kunnen echter soms ook op de verkeerde plaats terecht komen of een verkeerd type verdediging uitvoeren. Daarbij kan dan een ontstekingsproces in de nierfilters in gang worden gezet.

Het nierbiopsiebeeld van een membranoproliferatieve glomerulonefritis wordt nogal eens gezien in het kader van een infectie. Bijvoorbeeld hepatitis B of C (= leverontsteking) of een endocarditis (ontstoken hartklep). Een vergelijkbaar beeld kan ook optreden in het kader van een auto-immuunziekte als SLE (systemische lupus erythematoses). Hierbij richten de immuunglobulines zich tegen lichaamseigen stoffen als ons kernmateriaal (DNA).

Soms bevatten de immuuncomplexen pathologische immuunglobulines (paraproteïnes), gemaakt door woekerende immuuncellen. Membranoproliferatieve glomerulonefritis kan ook optreden als een patiënt aangeboren afwijkingen in bepaalde complementfactoren heeft. Er kan een abnormale immunreactie optreden met schade aan de nierfilters als gevolg. Soms is er hierbij ook sprake van abnormale reacties in het stollingssysteem.

Wat zijn symptomen en vooruitzichten

Het gevolg van de ontsteking als reactie op de neergeslagen immuuncomplexen is een lek filter, waardoor eiwitmoleculen en rode bloedcellen in de urine kunnen komen. Filters kunnen verstopt raken, waardoor ze niet goed meer kunnen functioneren. Als klinische verschijnselen kunnen dan optreden:

- Een nefrotisch syndroom, als de filters massaal lek zijn geworden voor eiwit of een mildere presentatie met alleen wat eiwitverlies en rode bloedcellen in de urine;
- Hoge bloeddruk en gestoorde nierfunctie bij deze vorm van glomerulonefritis kan ook voorkomen. De nierfunctiestoornis kan progressief zijn, zeker als de hoge bloeddruk niet goed wordt behandeld. Soms is er sprake van het ernstige ziektebeeld van een acute nierinsufficiëntie'.

Behandeling

De behandeling bestaat bij de ernstigere klinische verschijnselen uit corticosteroïden (prednison) in verschillende schema's. Daarbij worden ACE remmers gegeven om het eiwittek (de proteïnurie) zo gering mogelijk te laten zijn en bijkomende hoge bloeddruk onder controle te brengen en houden. Bij onvoldoende effect op de bloeddruk worden extra anti hoge bloeddruk medicijnen gegeven. Soms worden antistollingsmedicijnen toegevoegd.

Als er een onderliggende ziekte is vastgesteld, kan medicatie nodig zijn, gericht op deze ziekte: bijvoorbeeld een antivirumiddel als een infectie met een virus de immuuncomplexreactie in de nier heeft veroorzaakt. De prognose qua nierfunctie is variabel en mede afhankelijk van het onderliggende proces.

Patiëntenvereniging

Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN); www.nvn.nl

Meer weten?

http://en.wikipedia.org/wiki/Membranoproliferative_glomerulonephritis

Met vragen over uw persoonlijke situatie of behandeling kunt u terecht bij uw behandelend arts.